

AK Parti

ve Muhafazakâr Demokrasi

Dr. Yalçın Akdoğan

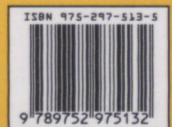
ALFA®

Muhafazakârlık, diğer birçok ülkede olduğu gibi Türkiye’de de bugüne kadar varolan bir siyasal düşünce biçimi ve siyasal akımdır. Adalet ve Kalkınma Partisi’nin Muhafazakâr Demokrasi kavramıyla Türk siyasetinde yeni bir siyasal kulvar üretme çabası tüm boyutlarıyla incelenmelidir. 3 Kasım ve 28 Mart seçimleriyle önemli bir siyasal hareket haline gelen Adalet ve Kalkınma Partisi’nin ortaya koyacağı siyasal söylem ve uygulamaların siyaset bilimi perspektifiyle analiz edilmesi Türk siyasal tarihini iyi anlamak açısından da bir gerekliliktir.

Bugüne kadar Batı’da tartışılabilen farklı muhafazakârlık türlerini değerlendiren bu çalışma, dünya genelinde test edilen muhafazakâr siyasi çizgiyi tahlil etmekte; Adalet ve Kalkınma Partisi’nin geliştirmeye çalıştığı siyasal kimliğin temel parametrelerini değerlendirmektedir.

ALFA Basım Yayım Dağıtım Ltd.
Ticarethane Sokak No: 53
34410 Cağaloğlu-İstanbul
Tel : +90 (212) 511 53 03
+90 (212) 513 87 51
Fax : +90 (212) 519 33 00
www.alfakitap.com
e-mail: info@alfakitap.com

AK PARTİ
ve
MUHAFAZAKÂR DEMOKRASİ

DR. YALÇIN AKDOĞAN, İstanbul doğumlu, aslen Trabzonlu. İlk ve ortaöğrenimini Pendik'te tamamladı, Anadolu Üniversitesi Basın Yayın Bölümü mezunu. Daha sonra aynı üniversitede İletişim Yüksek Lisansı ve Marmara Üniversitesi'nde Siyaset Bilimi Doktora programlarını tamamladı. 1994 yılında Pendik Belediyesi'nde Eğitim-Kültür ve Halkla İlişkiler Müdürü olarak göreve başladı. 1996 yılında Başbakanlık'ta Devlet Bakanı Müşaviri ve 1998'de Pendik Belediyesi'nde Başkan Danışmanı olarak görev yaptı. Halen TBMM'de Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın siyasi danışmanı olarak çalışmasını sürdürüyor. Gazeteciliğe 1987 yılında *Milliyet* gazetesinde başladı. 1991 yılında *İç Anadolu* isimli bir bölge gazetesi çıkardı. Daha sonra günlük gazetelerde yazıları yayımlandı. *Yeni Zemin*, *Sözleşme*, *Bilgi ve Hikmet*, *İstanbullu*, *Bilgi ve Düşünce*, *Nehir* gibi birçok dergide yayın kurulu üyeliği yaptı. Halen *Yeni Şafak* gazetesinde köşe yazarlığı yapıyor.

Yayımlanmış eserleri:

- *Siyaset ve Kutsallık* (İnsan Yayınları, 1995)
- *Görsel İktidar* (İnsan Yayınları, 1994)
- *Siyasal İslam* (Şehir Yayınları, 2000)
- *Hayatı ve Siyaseti Düşünmek* (Şehir Yayınları, 2000)
- *Kırk Yıllık Düş; AB'nin Siyasal Geleceği ve Türkiye* (Alfa Yayınları, 2004)

AK PARTİ
ve
MUHAFAZAKÂR DEMOKRASİ

Dr. Yalçın Akdoğan

Alfa Yayınları 1492
Güncel-Siyaset 13

AK PARTİ VE MUHAFAZAKÂR DEMOKRASİ

Dr. Yalçın Akdoğan

1. Basım : Temmuz 2004
ISBN : 975-297-513-5

Yayıncı ve Genel Yayın Yönetmeni M. Faruk Bayrak
Yayın Koordinatörü ve Editör Rana Gürtuna
Dizi Editörü Cahit Akın
Pazarlama ve Satış Müdürü Vedat Bayrak
Kapak Tasarımı Utku Lomlu

© 2004, ALFA Basım Yayım Dağıtım İnş. Tur. San. ve Dış Tic. Ltd. Şti.

Kitabın tüm yayın hakları Alfa Basım Yayım Dağıtım İnş. Tur. San. ve Dış Tic. Ltd. Şti.'ne aittir. Yayınevinden yazılı izin alınmadan kısmen ya da tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

Alfa Basım Yayım Dağıtım İnş. Tur. San. ve Dış Tic. Ltd. Şti.
Ticaretthane Sokak No: 53 Cağaloğlu 34410 İstanbul, Turkey
Tel: (212) 511 53 03 - 513 87 51 - 512 30 46 Faks: (212) 519 33 00
www.alfakitap.com
info@alfakitap.com

Baskı ve Cilt

Melisa Matbaacılık

Çiftelhavuzlar Yolu Acar Sanayi Sitesi No: 8 Bayrampaşa - İstanbul
Tel: (212) 674 97 23 Faks: (212) 674 97 29

İÇİNDEKİLER

Sunuşvii

Giriş

İdeoloji ve Siyasal Kimlik	3
AK Parti'nin Kısa Tarihçesi	8
Muhafazakâr Demokrat Siyasal Kimlik	12

Birinci Bölüm

"MUHAFAZAKÂR DEMOKRASİ"

Muhafazakârlık Türleri	27
Muhafazakâr Partiler	32
Yerli Muhafazakârlar	35
Siyaset, Toplum ve Geleneğe Bakış	38
<i>Sınırlı İktidar, Demokratik Yönetim Anlayışı</i>	38
<i>Liberalizm İlişkisi ve Serbest Piyasa Vurgusu</i>	40
<i>Özgürlük Anlayışı</i>	44
<i>Değişim: Nasıl ve Ne Kadar?</i>	45
<i>Toplum ve Birey Anlayışı</i>	48
<i>Geleneğin Modern İnşası</i>	51
<i>Aydınlanma Değerlendirmesi</i>	55
Demokrasi, Laiklik ve İnsan Haklarına Bakış	62
<i>Demokrasi Diyalog Rejimidir</i>	66
<i>Demokrasi İhtiyacı</i>	67

<i>Demokrasi Tahammül Rejimidir</i>	68
<i>Güçlü Sivil Toplum</i>	69
<i>Kimlik Siyaseti</i>	70
<i>İnsan Hakları</i>	72
<i>Laiklik</i>	75
<i>Din-Demokrasi İlişkisi</i>	80

İkinci Bölüm

TARTIŞMA KONULARI

Siyasal İslam ve Milli Görüş Bağlamında AK Parti'nin Siyasal Konumu.....	91
<i>Siyasal İslamcılık</i>	92
<i>Milli Görüş Hareketi</i>	99
<i>AK Parti'nin Konumu</i>	103
Müslüman Demokrat Tartışması.....	114
Meşruiyet Arayışı.....	118
Bilimsellik ve Literatür Tartışması.....	123
Muhafazakâr Demokratlık Mümkün mü?.....	126
Muhafazakârlık Sorunlu Bir Kavram mı?.....	129
Neyi Muhafaza?	132
Merkez-Çevre İlişkisi.....	136
Sentezcilik ve Orta Yol.....	142
Üçüncü Yol Benzetmesi	145
Sonsöz	148
<i>Kaynakça</i>	153

SUNUŞ

Bu çalışma, Adalet ve Kalkınma Partisi'nin, siyasal kimliği olarak tanımladığı Muhafazakâr Demokratlığı analiz etmektedir.

Muhafazakârlık, diğer birçok ülkede olduğu gibi Türkiye'de de bugüne kadar varolan bir siyasal düşünce biçimini ve siyasal akımdır. Adalet ve Kalkınma Partisi'nin, Muhafazakâr Demokrasi kavramıyla Türk siyasetinde yeni bir siyasal kulvar üretme çabası tüm boyutlarıyla incelenmelidir. 3 Kasım ve 28 Mart seçimleriyle önemli bir siyasal hareket haline gelen Adalet ve Kalkınma Partisi'nin ortaya koyacağı siyasal söylem ve uygulamaların siyaset bilimi perspektifiyle analiz edilmesi, Türk siyasal tarihini iyi anlamak açısından da bir gerekliliktir.

Türk siyasal yaşamında bugüne kadar görülen gerginlik ve kutuplaşmaların giderilerek, demokratik sistemin ruhuna uygun bir yapılanmaya gidilebilmesi için partilerin, siyasal kimliklerini evrensel standartlarda tanımlamaları ve geliştirmeleri bir zorunluluk olarak görülmektedir.

Bugüne kadar Batı'da tartışılâgelen farklı muhafazakârlik türlerini değerlendiren bu çalışma, dünya genelinde test edilen muhafazakâr siyasi çizgiyi tahlil etmekte; Adalet ve Kalkınma Partisi'nin geliştirmeye çalıştığı siyasal kimliğin temel parametrelerini değerlendirmektedir.

Kitabın birinci bölümünde, AK Parti'nin muhafazakâr demokrat anlayışının siyaset, toplum, gelenek, modernlik, laiklik, demokrasi ve insan haklarına bakışının ne olduğu; ikinci bölümde ise, bu anlayışın tartışmalara konu olan ve sorgulanan boyutları işlenmektedir.

Ümit ediyorum ki, bu katkı sağlıklı bir tartışma ve bilgilendirme zeminine vesile olur.

Dr. Yalçın Akdoğan
Ankara, 2004